

**Stanowisko Centrum w sprawie projektu ustawy
o zmianie ustawy o Narodowym Centrum Nauki z dnia 11 lipca 2024 r.**

W pierwszej kolejności podkreślić należy, że Centrum pozytywnie ocenia co do zasady zmianę polegającą na przekazaniu Dyrektorowi NCN kompetencji do określania regulaminu wynagradzania Koordynatorów Dyscyplin i pracowników Biura Centrum. Zmiana ta koresponduje ze słusznym założeniem, że Dyrektor Centrum jako organ kierujący jego działalnością, rozpoznaje w sposób całościowy potrzeby agencji w zakresie polityki kadrowej i płacowej, także przy uwzględnieniu lokalnych tendencji czy uwarunkowań rynku pracy panujących w aglomeracji takiej jak Kraków, będący siedzibą Centrum. Pozostawienie Ministrowi właściwemu ds. nauki kompetencji do zatwierdzania regulaminu, w ocenie Centrum w sposób wystarczający, zapewnia sprawowanie nadzoru w myśl przepisów art. 43 i następnych ustawy o NCN.

Jednakże Centrum pragnie zwrócić uwagę na następujące kwestie związane z przedłożonym projektem zmiany ustawy o NCN i zaproponować uwzględnienie trzech istotnych w ocenie NCN uwag.

I.

Centrum poddaje pod rozważenie, aby to Dyrektorowi z uwagi na wskazane wyżej argumenty, jako organowi kierującemu działalnością NCN przekazać kompetencję do określenia szczegółowych kryteriów wynagradzania Koordynatorów Dyscyplin i pracowników Biura Centrum. Pozwoli to Centrum w sposób pełniejszy i lepiej korespondujący z potrzebami polityki kadrowej agencji określić szczegółowo kryteria wynagradzania i na ich podstawie opracować zapisy płacowe. Przy proponowanym przez Centrum rozwiązaniu, oczywiście propozycje Centrum w tym zakresie także wymagałyby zatwierdzenia ze strony właściwego Ministra, co gwarantuje zachowanie nadzoru i integralności polityki płacowej w obrębie agencji wykonawczych. Minister miałby także możliwość zgłoszenia stosownych uwag w zakresie proponowanych zapisów dot. kryteriów wynagradzania, od uwzględnienia których uzależniłby zgodę na zatwierdzenie regulaminu. Dodatkowo w opinii Centrum korzystnym będzie określenie szczegółowych kryteriów wynagradzania Koordynatorów Dyscyplin i pracowników Biura w formie regulaminu Dyrektora Centrum zatwierdzanego przez właściwego Ministra, a nie w formie rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, którego ewentualna zmiana wymaga znacznie dłuższego okresu czasu. Warto dodać, że proponowana przez NCN zmiana jest neutralna budżetowo.

W związku z powyższym Centrum proponuje zmianę w art. 1 pkt 2 ustawy zmieniającej poprzez nadanie następującego brzmienia art. 19a ustawy o NCN:

„Art. 19a. Dyrektor ustala i przekazuje Ministrowi właściwemu do spraw szkolnictwa wyższego i nauki do zatwierdzenia regulamin wynagradzania Koordynatorów Dyscyplin i pracowników Biura Centrum. W regulaminie Dyrektor określa także szczegółowe kryteria wynagradzania Koordynatorów Dyscyplin i pracowników Biura.”

Ustęp 2 art. 19a ustawy o NCN, Centrum proponuje skreślić.

II.

Centrum rekomenduje także wprowadzenie zmiany w treści art. 2 ust. 2 ustawy o zmianie ustawy o NCN. W ocenie Centrum dla pewności prawa i unikania sytuacji patowych, miesięczny termin zakreślony Ministrowi w art. 2 ust. 2 do zatwierdzenia regulaminu, powinien mieć określony przez ustawodawcę rygor w przypadku jego bezskutecznego upływu. Pozwoli to uniknąć potencjalnego ryzyka niepożądanego stanu zawieszenia proponowanych przez NCN zapisów regulaminu. Centrum proponuje więc dodanie zapisu, w myśl którego brak zastrzeżeń właściwego Ministra w terminie miesięcznym od dnia otrzymania projektu regulaminu wynagradzania, skutkowałby jego przyjęciem w ramach milczącej zgody.

W związku z powyższym Centrum proponuje następujące brzmienie art. 2 ust. 2 ustawy zmieniającej:

„2. Minister zatwierdzi regulamin w terminie miesiąca od dnia jego otrzymania. W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do regulaminu i konieczności jego zmiany termin jego zatwierdzenia, o którym mowa w zdaniu pierwszym, jest liczony od dnia otrzymania wersji regulaminu uwzględniającej zgłoszone zastrzeżenia. W przypadku niezatwierdzenia regulaminu i niezgłoszenia zastrzeżeń przez Ministra w terminie miesiąca od dnia jego otrzymania, regulamin uważa się za zatwierdzony w pierwszym dniu po upływie terminu przewidzianego do jego zatwierdzenia.”

III.

Z uwagi na fakt, że problem, który ma być rozwiązany omawianym projektem ustawy zmieniającej pozostaje nierozwiązany w Centrum od dłuższego czasu, a jest to niezwykle ważne zagadnienie dla prowadzenia przez Centrum zrównoważonej polityki kadrowej i płacowej, Centrum proponuje znaczące skrócenie okresu *vacatio legis*, tj. z 3 miesięcy przewidzianych w projekcie do 14 dni od dnia ogłoszenia ustawy. Zmiany proponowane w omawianym projekcie nie wymagają dłuższego okresu na dostosowanie NCN do wprowadzanych zmian. Zmiany nie dotyczą też zewnętrznych interesariuszy (wnioskodawców), co ewentualnie mogłoby uzasadniać wydłużenie okresu dostosowawczego.

W związku z powyższym Centrum proponuje następujące brzmienie art. 3 ustawy zmieniającej:

„Art. 3. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.”

Na koniec Centrum raz jeszcze podkreśla, że omawiana kwestia i proponowane zmiany pozwolą rozwiązać niezwykle ważny i istotny problem dla Narodowego Centrum Nauki. Problem ten pozostaje nierozwiązany od 2022 r., wówczas Centrum zwróciło się po raz pierwszy z apelem i propozycją zmian, koniecznych dla NCN na skutek zaistniałej nadzwyczajnej zmiany stosunków społecznych i ekonomicznych spowodowanych nie tylko pandemią wirusa COVID 19, ale przede wszystkim wojną. W jej wyniku dotychczas obowiązujące przepisy w zakresie polityki płacowej NCN utraciły konkurencyjność i atrakcyjność, co niestety bardzo negatywnie odbiło się na sytuacji kadrowej naszej agencji. W związku z powyższym raz jeszcze zwracam się w imieniu swoim i całego Biura Narodowego

NARODOWE CENTRUM NAUKI

Centrum Nauki, a także Koordynatorów Dyscyplin o możliwe szybkie i priorytetowe zakończenie tego procesu.

W razie jakichkolwiek pytań lub wątpliwości Centrum służy pomocą, a w przypadku uznania przez Pana Ministra, że proponowane zmiany wymagają szczegółowego omówienia na spotkaniu pozostają do dyspozycji Pana Ministra, dziękując za dotychczasowe zrozumienie i zaangażowanie w tę sprawę.

Prof. dr hab. n. med. Anetta Undas
Przewodnicząca Rady
Narodowego Centrum Nauki
/– podpisano cyfrowo/